

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

20 февруари 1975 година*

„Косвено означение за произход”

По дело 12/74

Комисията на Европейските общности, за която се явява юридическият съветник Heinrich Matthies в качеството на представител, подпомаган от Peter Ulmer, от адвокатска колегия Хамбург, със съдебен адрес в Люксембург, в кантората на юридическия съветник, Pierre Lamougeux, 4 boulevard Royal,

ищец,
срещу

Федерална република Германия, за която се явява професор Thomas Oppermann от Университета в Тюбинген, със съдебен адрес в Люксембург, посолството на Федерална република Германия, 20-22 avenue de l'Arsenal,

ответник,

с предмет иск за установяване, че Федерална република Германия не изпълнява своите задължения съгласно Договора за ЕИО, и по-специално относно забраната на мерки с ефект, който е равностоен на количествени ограничения на вноса, като запазва наименованията „Sekt” и „Weinbrand” към националните продукти и наименованието „Prädikatesekt” за вина, произведени в страната от определена минимална пропорция на местно грозде,

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н J. Mertens de Wilmars и г-н A. J. Mackenzie Stuart, председатели на състав, г-н A. M. Donner, г-н R. Monaco (докладчик), г-н P. Pescatore и г-н H. Kutcher, съдии,

генерален адвокат: г-н J.-P. Warner,

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, подадена на 21 февруари 1974 г., съгласно член 169 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност, Комисията изисква декларация, че като запазва наименованията „Sekt” и „Weinbrand” за местни продукти и

* Език на производството: немски.

наименованието „Prädikatssekt” за вина, произвеждани в Германия от определено минимално съотношение от немско грозде, Федерална република Германия не изпълнява своите задължения съгласно Договора за ЕИО, и по-специално по отношение на свободното движение на стоки.

2. Съгласно член 26 от немския Закон за винени продукти от 14 юли 1971 г. (Bundesgesetzblatt (Федерален официален вестник) 1971 г., I, стр. 893) и параграфи 3 и 8 от правилника за приложението му от 15 юли 1971 г. за пенливи вина и спиртни напитки, получени чрез дестилация на вино (Bundesgesetzblatt, 1971 г., I, стр. 939), наричано отгук нататък „законодателство за винените продукти”, наименованието „Sekt” може само да описва немско пенливо вино, което отговаря на определени условия за качество и може да се прилага само за чужди вина, ако немският език е официален език на цялата територия на държавата, където се произвежда.

Съгласно същите разпоредби наименованието „Prädikatssekt” може да описва само „Sekt”, което съдържа най-малко 60 % немско грозде.

При това, съгласно член 44 от закона, посочен по-горе, наименованието „Weinbrand” може да се използва само за национален продукт, който има право на наименованието „спиртна напитка, получена чрез дестилиране на качествено вино” и единствено за чуждестранен продукт, ако немският език е официален език на цялата територия на държавата на производство.

Накрая, пенливите вина и спиртните напитки, получени чрез дестилиране на чуждестранни вина, които не са произведени в държава, в която немският език не е официален език, по принцип са принудени да използват наименованията „Schaumwein” (пенливо вино) или „Qualitätsschaumwein” (качествено пенливо вино), „Branntwein aus Wein” (ракия от грозде) или „Qualitätsbranntwein aus Wein” (качествена ракия от грозде).

3. Комисията твърди, че наименованията „Sekt” и „Weinbrand” са родови наименования, които немското законодателство се е опитало под формата на законодателен акт да трансформира в косвени географски указания; германските потребители и заинтересовани среди не разбират под наименованието „Prädikatssekt” вино, произведено от определена минимална пропорция от немско грозде, а „„Sekt”” с определено качество. Комисията твърди още, че като запазва наименованието „Sekt” и „Weinbrand” за национални продукти и наименованието „Prädikatssekt” за „Sekt”, което съдържа определен минимален процент немско вино, докато на германския пазар чуждестранните продукти трябва да използват наименования, които са по-малко ценени или не са познати на потребителя, законодателството за винените продукти облагодетелства националното производство във вреда на чуждестранните стоки и по този начин съдържа мерки, които имат ефект, равностоен на количествени ограничения, в нарушение на изискванията на член 30 от Договора и относно „Sekt” и „Prädikatssekt” – на член 12, параграф 2, буква б) от Регламент № 816/70 на Съвета от 18 април 1970 г. (ОВ L 99, 1970 г.).

Освен това, Комисията изтъква, че тъй като оспорваните мерки не са задължителни, за да защитят производителите от нелоялна конкуренция и потребителите от измама, свързана с произхода на стоките, те не са оправдани съгласно член 36 от Договора.

4. В принципното си становище Федералната република твърди, че законодателството не променя фактическото положение, съществуващо преди влизането в сила на

законодателството за винените продукти, а само утвърждава, на законодателно ниво, становището на съответните германски икономически среди и на германския потребител, за когото оспорваните наименования описват национални продукти.

Поради тази причина, разпоредбите на законодателството за винени продукти по отношение на „Sekt” и „Weinbrand” формират част от системата косвени означения за произход и по този начин, съгласно член 2, параграф 3, буква т) от Директива 70/50/ЕИО на Комисията от 22 декември 1969 г. (ОВ L 13/29, 1970 г.) не може да се опишат като мерки с равностоен ефект на количествени ограничения. Освен това, наименованието „Prädikatssekt” описва „Sekt”, при което определеният минимален процент немско грозде, използван при неговото производство, му придава типично немски аромат.

5. Общият пазар е основан на свободното движение на стоки в рамките на Общността.

За да гарантира тази свобода, Договорът забранява, по-специално с членове 12 и 31, приемането, включително и между държавите-членки, на нови мерки, чийто резултат е пряко или косвено създаване на пречки пред търговията в Общността, които не са оправдани съгласно член 36.

Още по-специално, относно „Sekt” и „Prädikatssekt”, от влизането в сила на Регламент № 816/70 правилата относно условията за продажба на тези стоки трябва да се прилагат при отчитане на условията в Общността.

Законодателството за винените продукти, прието през 1971 г., след влизането в сила на този регламент, може да окаже влияние на условията за снабдяване със стоките, за които той се отнася, на германския пазар.

Като се имат предвид забраните, постановени както в Договора, така и в Регламент № 816/70, необходимо е да се разгледа въпросът, дали като се въведат въпросните разпоредби, Федерална република Германия не изпълнява своите задължения съгласно Договора за ЕИО.

За тази цел, на първо място е необходимо да се разгледа ситуацията, създадена по отношение на наименованията „Sekt” и „Weinbrand”.

6. Директива № 70/50/ЕИО, която е основана на разпоредбите на член 33, параграф 7 от Договора, посочва в член 1, че нейната цел е да премахне мерки, които имат равностоен ефект на количествени ограничения на вноса, действащи към датата на влизане в сила на Договора, и посочва в член 2, параграф 3 мерките, които трябва да се считат за забранени по смисъла на предходните параграфи; тя се позовава съгласно член 2, параграф 3, буква т) за мерки, „които се отнасят само за национални стоки с наименования, които не означават произход или източник”.

7. Каквито и да са факторите, които могат да ги отличават, регистрираните означения на произход и косвените означения за произход, посочени в тази директива, винаги описват най-малко стока, която е от определен географски район.

Доколкото тези наименования са защитени със закон, те трябва да удовлетворяват целите на тази защита, и по-конкретно необходимостта да се гарантира, че не само интересите на съответните производители са защитени от нелоялна конкуренция, но и че потребителите са защитени от информация, която може да ги подведе.

Тези наименования може да изпълняват своята специална цел, ако стоката, която описват, на практика притежава качества и характеристики, които се дължат на факта, че те са с произход от определен географски район.

По отношение на наименованието за произход, географският район на произход на стоката трябва да Ж придава определено качество и специални характеристики от такъв вид, който да я отличава от всички останали стоки.

8. Германското законодателство за винените продукти предвижда, че наименованията „Sekt” и „Weinbrand” описват стоки с произход от Федерална република Германия или идващи от други страни, на цялата територия на които официален език е немският.

Районът на произход, който е определен въз основа или на степента на национална територия, или по лингвистични критерии, не може да представлява географски район в горния смисъл, който може да оправдае указанието за произход, особено ако въпросните стоки може да се произвеждат от грозде с неустановен произход.

В този случай, не се оспорва, че районът на произход, посочен в законодателството за винени продукти, не демонстрира еднородни природни характеристики, които го отличават за разлика от близки райони, тъй като природните характеристики на основните продукти, използвани в производството на въпросните стоки, не е задължително да отговарят на посочените условия само в пределите на националните граници.

Въпреки това, германското правителство твърди, че продуктите, включвани в наименованията „Sekt” и „Weinbrand”, силно се отличават от всички други продукти в резултат на специален метод на производство, използван в Германия, който им придава типичен аромат, който е още по-силно изявен в „Prädikatssekt”, от необходимия минимален процент съдържание на немско грозде.

9. В случай на винени продукти, природните особености на района на произход, като например грозде, от което са получени тези продукти, играят важна роля за определяне на тяхното качество и характеристики.

Въпреки че методът на производство, използван за тези продукти, може да играе някаква роля за определяне на техните характеристики, самият той не е решаващ, независимо от качеството на използваното грозде, при определяне на произхода.

Освен това методът на производство на винени продукти представлява критерий, който сам по себе си не е достатъчен, за да докаже техния произход, тъй като той не е свързан с използването на специален сорт грозде, и въпросният метод може да се използва и в други географски райони.

Невъзможно е да се изключи вероятността методът на производство, използван в даден район, да се прилага, доколкото той не е защитен с изключителни права, от производители, които са изцяло или частично установени в други географски райони.

Освен това сравнението между разпоредбите на член 3, параграф 1 с тези на член 8, параграф 1, изречение трето от националния правилник за пенливите вина и спиртните напитки, получени чрез дестилиране на вино, показва, че като се има предвид списък 2 към този правилник, условията, които могат да бъдат изпълнени от качествени чуждестранни пенливи вина и от „Sekt”, са общо взето еднакви.

По сходен начин, както между „Weinbrand” и спиртните напитки, получени чрез дестилация на качествено чуждестранно вино, разпоредбите на член 40, параграф 1 и на член 44, параграф 1 от Закона за винените продукти, не се демонстрира чувствителна разлика в изискванията за качество, приложими към всеки продукт.

Освен това, условието, установено в член 40, параграф 1, точка 4 за „Weinbrand”, не е задължително в този случай, тъй като, на първо място, законодателството за винени продукти не изключва възможността националните дестилирани продукти да могат да се получат от чуждестранни вина и на второ място, задължението този дестилат да се съхранява в предприятие, което се намира в Германия, не означава задължително, че всички производители, намиращи се на същата територия, на практика използват въпросния специален метод на производство.

10. В светлината на тези съображения, от аргументите, изтъкнати от ответника, за метода на производство, който се използва за „Sekt” и „Weinbrand”, не е видно, че поради този метод въпросните продукти имат определени качества и характеристики, присъщи на тях, които ги превръщат в типично германски продукти.

Освен това, не се оспорва, че законът, който действа до 1971 г. във Федерална република Германия, позволява спрямо „Sekt” и дори изисква спрямо „Weinbrand”, използването на немски език в спорните наименования, относно вносни продукти.

И разпоредбите на член 75, параграф 6 от Закона за винените продукти, които определят преходна система за прилагане и реакциите към този закон в съдилищата на Федерална република Германия от вносители или производители на чуждестранни пенливи вина и спиртни напитки, получени от дестилация на чуждестранни вина, показват, че от влизане в сила на този закон, въпросните наименования на практика се прилагат поне към част от внесените продукти.

Когато ответникът в отговор на въпроса, поставен от съда по време на устните прения, твърди, че използването на тези наименования за описание на вносни стоки е било „много рядко”, това се отнася за 1966 година, тоест за период, в който предлагането на тези продукти на германския пазар все още е било много ограничено, поради национални ограничения на вноса, които са били в сила към този момент и са предназначени да бъдат отменени малко по-късно по силата на Договора.

На практика, статистиката по отношение на вноса, който е осъществен в годините след 1966 г., показва, че във Федерална република Германия този внос се е увеличил значително, и по-специално през 1969 и 1970 г.

Освен това, подробностите, представени от ответника за продажбите на немско пенливо вино и вноса на чуждестранни пенливи вина показва, че през 1969 и 1971 г. вносът и вследствие от това и наличните количества на германския пазар са се увеличили в много по-голям процент, отколкото продажбите на националния продукт, въпреки че от друга страна този процент е намалял във връзка с продажбите през годините след влизане в сила на законодателството за винените продукти.

Следователно, трябва да се приеме, че употребата на оспорваните наименования за описание на вносни продукти, макар и в много редки случаи, особено през 1966 г., от влизането в сила на законодателството за винени продукти може да е прилагано и към увеличаващите се количества от тези продукти.

11. Следователно, трябва да се направи изводът, че тъй като наименованията „Sekt” и „Weinbrand” не се отнасят за продукти, чието качество е основно резултат от тяхното ограничаване до определен район на произход и тъй като те могат или следва да описват и внесени стоки, и местно производство, тези наименования не могат, към момента на влизане в сила на законодателството за винените продукти, да идентифицират въпросните продукти като германски, въз основа тяхно специфично качество или характеристики.

12. Ответникът представя изследване на общественото мнение, за да демонстрира, че към горепосочената дата, по мнението на германския потребител наименованията „Sekt” и „Weinbrand” се отнасят за местен продукт.

Тъй като, обаче, защитата, предоставена с указанието за произход, е оправдана, само в случай че съответният продукт в действителност притежава характеристики, които могат да го отличат от гледна точка на географски произход, при липсата на което условие тази защита не може да бъде оправдана въз основа на становището на потребителите, която може да произтича от изследване на общественото мнение, проведено въз основа на статистически критерии.

В допълнение към горното, поради трудности, които са присъщи при тези видове проучвания, изследванията на общественото мнение по своята същност не могат да получават резултати, на основание на които оспорваните факти да бъдат обективно оценявани.

Освен това, изследванията, на които ответникът се позовава, са проведени през 1966 г. и 1973 г. през периоди, които в този случай не могат да се разглеждат като убедителни, тъй като през 1966 г. мерките за ограничаване на вноса на въпросните продукти са все още в сила във Федерална република Германия, а към момента на по-късното изследване законодателството в областта на винените продукти вече две години е било в сила.

От съображенията, посочени по-горе, следва, че наименованията „Sekt” и „Weinbrand” не представляват означения за произход.

13. Относно наименованието „Prädikatssekt”, което е създадено от законодателството в областта на винените продукти, не може да се приеме, че употребата на 60 % немско грозде придава специфичен аромат на въпросния продукт.

Всъщност, тъй като законодателството в областта на винените продукти не определя вида грозде, който може да се използва за производството на „Prädikatssekt” с оглед постигане на неговия специфичен характер, а само въз основа на неговия национален произход, като минималният необходим процент не означава задължително, че въпросните продукти са действително със специално качество в сравнение със „Sekt” и по този начин се гарантира защитата, която му е предоставена.

14. Разпоредбите на Договора, които установяват свободното движение на стоки, и по-конкретно тези на член 30, забраняват между държавите-членки количествени ограничения на вноса и всички мерки с равностоен ефект.

Съгласно условията на член 2, параграф 3, буква т) от Директива 70/50/ЕИО на Комисията, мерките, които „се въздържат от имена, които не са показателни за

произхода или източника само на местни продукти”, следва да се считат за забранени по смисъла на член 30 и последващите от Договора.

Като запазва тези наименования за стоки местно производство и като принуждава стоките от други държави-членки да използват наименования, които са непознати или са по-малко ценени от потребителя, законодателството в областта на винените продукти е планирано да облагодетелства пласмента на местните продукти на германския пазар във вреда на стоките от други държави-членки.

По този начин, законодателството в областта на винените продукти обхваща мерки, които са с равностоен ефект на количествени ограничения на вноса по смисъла на горепосочените разпоредби; тези разпоредби по отношение на вноса на пенливи вина от трети страни, противоречат на член 12, параграф 2, буква б) от Регламент № 816/70 на Съвета.

По смисъла на тази забрана, не е необходимо да се демонстрира, че тези мерки действително ограничават вноса на съответните стоки, а съгласно член 2, параграф 1 от посочената по-горе директива, следва да се изтъкне, че те могат само да възпрепятстват „внос, който при други условия би се осъществил”.

Освен това, от статистиката, която се съдържа във възражението, е видно, че относно вноса на пенливи вина, след влизането в сила на законодателството в областта на винените продукти, годишният процент на увеличение на този внос е намалял в сравнение с този през 1969 и 1971 г.

15. Фактът, че наименованията „Sekt” и „Weinbrand” не представляват наименования за произход, означава, че оспорваните мерки, които са обхванати от законодателството в областта на винените продукти, не могат да бъдат оправдани съгласно член 36 от Договора въз основа на защита на индустриалната и търговска собственост.

Ответникът обаче твърди, че, като се позовава на националните правила за индустриална и търговска собственост, горепосоченият член 36 няма предвид да се позовава на специфична система за правна защита на тази собственост, а оставя на държавите-членки правомощието да изготвят и развият такава система, и че в настоящия случай действащата система във Федерална република Германия в областта на указания за произход формира част от законодателството в областта на конкуренцията, като всъщност представлява развитие в областта на правилата за индустриалната и търговска собственост.

16. Това неограничено развитие води до риск от последователно ограничаване обсега на Договора.

Въпреки че Договорът не ограничава правото на всяка държава-членка да приема законодателство в областта на указанията за произход, на тях им е забранено от второто изречение на член 36 да приемат нови мерки със спорен или неоправдан характер, които са с ефект, равностоен на количествени ограничения.

Такъв конкретно е случаят, когато националното законодателство предоставя защита, предвидена за указания за произход, на наименования, които към момента на предоставяне на тази защита са родови по своята същност.

17. Освен това Федерална република Германия твърди, че оспорваните мерки са оправдани въз основа на обществената политика по смисъла на член 36 от Договора, и по-специално от необходимостта производителите да бъдат защитени от нелоялна конкуренция, а потребителите – от измама, свързана с произхода на стоките.

От друга страна, независимо от всяко определяне на концепция за обществена политика, посочена в член 36 от Договора, тази разпоредба може да отмени само членове 30 – 34, ако се докаже, че тази отмяна е необходима, за да се гарантира, че производителят и потребителят са защитени срещу измамни търговски практики.

Винени продукти от същия вид може да се различават един от друг по своето качество и определени характеристики.

Освен това, преди влизане в сила на законодателството за винените продукти, обозначаването на произхода на поне някои от оспорваните продукти се е появявало на етикета, освен родовото наименование.

Ответникът не е представил причините, поради които е изменил тази практика.

18. Следователно, трябва да се заключи, че като резервира в Закона за винените продукти и в правилника за приложението му относно пенливите вина и спиртни напитки, получени чрез дестилиране на вино от юли 1971 г., наименованията „Sekt” и „Weinbrand” за вина, произведени в Германия от определен минимален процент немско грозде, Федерална република Германия не изпълнява задълженията си съгласно член 30 от Договора и по отношение на пенливото вино, съгласно член 12, параграф 2, буква б) от Регламент № 816/70 на Съвета от 28 април 1974 г.

По съдебните разноски

19. Съгласно условията на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

В този случай Федерална република Германия е загубила делото.

Тя обаче твърди, че в своя отговор и противоположно на условията от нейната искова молба, Комисията е ограничила основанието за жалбата, което се базира на нарушение на член 12, параграф 2, буква б) от Регламент № 816/70 за пенливото вино, при което тя частично е оттеглила своята жалба и поради това следва да бъде осъдена да заплати разноските, направени при това оттегляне съгласно член 69, параграф 4 от Процедурния правилник на Съда.

20. От член 1, параграф 2 от Регламент № 816/70 следва, че този регламент, който се отнася между другото и за пенливото вино, не се отнася за спиртни напитки, получени чрез дестилиране на вино.

Следователно, като се ограничава основанието на жалбата, което се базира на нарушение на член 12, параграф 2, буква б) от Регламент № 816/70 за пенливото вино, Комисията не е изменила заключенията от своята жалба, а е добавила към тях подробности, следващи от обсега на приложното поле на този регламент.

Следователно, в този случай не е необходимо да се прилага член 69, параграф 4 от Процедурния правилник.

По изложените съображения Съдът реши:

1) Обявява, че като запазва в Закона за винените продукти от 14 юли 1971 г. (Bundesgesetzblatt 1971 г., I, стр. 893) и в правилника за приложението му относно пенливите вина и спиртните напитки, получени чрез дестилиране на вино от 15 юли 1971 г. (Bundesgesetzblatt 1971 г., I, стр. 939), наименованията „Sekt” и „Weinbrand” местно производство, и наименованието „Prädikatesekt” за вина, произведени в Германия от определен минимален процент немско грозде, Федерална република Германия не изпълнява своите задължения съгласно член 30 от Договора по отношение на пенливите вина, член 12, параграф 2, буква б) от Регламент № 816/70 на Съвета от 28 април 1970 г. (ОВ L 99/1, 1970 г.).

2) Осъжда Федерална република Германия да плати разноските.

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 20 февруари 1975 година.

Подписи